

SAKSUTSKRIFT

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
36/10	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	02.06.2010
111/10	Hovedutvalg for overordnet planlegging	07.06.2010
136/10	Hovedutvalg for overordnet planlegging	21.06.2010
48/10	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	28.06.2010
154/10	Hovedutvalg for overordnet planlegging	28.06.2010

FORSLAG TIL NYTT FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR - HØRINGSUTTALELSE

Vedtak

Kap. 6.4.1 Barnehager med særskilt høye driftskostnader

Ullensaker kommune er kritisk til en generell adgang for kommunene til å holde enkelte kommunale barnehager utenfor kostnadsberegningen, kun basert på høye driftskostnader. Dette vil kunne motvirke den ønskede likebehandlingen av private og kommunale barnehager. Kommunen ser ikke av høringsnotatet at departementet har redegjort for hva som skal inkluderes i begrepet "særskilt høye driftskostnader". Hvis det kan konkretiseres i det enkelte tilfellet hva som gjør at den kommunale barnehagen har slike særskilte høye driftskostnader, som gjør den ikke er sammenlignbar med øvrige kommunale og private barnehager, kan det etter kommunens oppfatning legitimeres at den holdes utenfor beregningsgrunnlaget. Det legges til grunn at tilrettelegging for barn med spesielle behov dekkes fullt ut, utavhengig av om barnehagen er offentlig eller privat drevet.

Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier

Ullensaker kommune ser ikke behovet for å innføre reguleringer om uttak av verdier fra barnehagedrift. Det er opp til kommunen å fastsette vilkår for driftsstøtte, herunder bemanningsnormer utover lovens minstekrav og lønnsnivå hos de ansatte.

Ullensaker kommune ser ikke prinsipielle forskjeller mellom drift av barnehager og annen privat virksomhet som leverer tjenester som finansieres over offentlige budsjetter. Hvis en barnehageeier kan tilby tilfredsstillende kvalitet i tjenesten, definert av kommunen selv, bør ikke private barnehager reguleres forskjellig fra andre private selskaper. Ullensaker kommune ser negativt på en prosentvis maksgrense på tillat utbytte. Situasjonen for de ulike private barnehagene vil variere over tid. Rigide reguleringer på utbyttmulighetene vil dermed kunne redusere den enkelte private barnehages mulighet til videreutvikling.

Ullensaker kommune deler ikke departementets vurdering, når det på side 29 i høringsnotatet heter; ” Det er derfor viktig at man sikrer at de offentlige midlene ikke går til privat formuesoppbygging.” Resonnementet fra departementet tilsier at kommunene må unngå å bruke private leverandører til enhver oppgave eller utbygning, fordi dette vil kunne medføre privat formuesoppbygging. Dette er ikke en tilnærming til bruk av private leverandører som kommunen kan slutte seg til.

Ullensaker kommune støtter på denne bakgrunn ikke forslaget til endring av § 14. Kommunen forutsetter at adgangen til å føre kontroll og kreve midler som er brukt i strid med kravene til bruk av offentlige tilskudd tilbake ikke er betinget av den foreslåtte endringen.

Ullensaker kommune er svært positiv til det mangfoldet private barnehager tilbyr.

Kommunene frykter at store endringer i uttaksreglene vil redusere tilfanget av nye private barnehager, som også departementet peker på som en mulig utvikling på sikte hvis de skisserte reguleringene vedtas.

Ullensaker har i tillegg vesentlige merknader til følgende punkter:

- a) Vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett bør korrigeres i tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager, og ikke bare vesentlige merforbruk som departementet har foreslått. Dette for å fremme likebehandling og sikre realistiske tilskuddssatser.
- b) Modell 2 for kapitaltilskudd anbefales fordi den gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger.
- c) Ekstra kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som har ekstra høye kapitalkostnader, bør finansieres ved at det holdes tilbake midler av samlet kapitaltilskudd som dermed omfordelles til disse. Dette fordi kostnadsnøkkelen til barnehage ikke dekker dette forholdet.
- d) I tillegg til telling per 15. desember hvert år, anbefales det å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio september måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftninger av barn.
- e) De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Det forventes også at det vil medgå mer ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.
- f) Systemomleggingen vil ikke være budsjettneutryl verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy.
- g) Kvinners yrkesdeltakelse vurderes som et bedre kriterium i delkostnadsnøkkelen enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / generelt utdanningsnivå. Yrkesdeltakelsen i Ullensaker er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tiliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.
- h) Rammeoverføringene fra staten må dekke de faktiske kostnadene som kommunen har til barn i de ikke kommunale barnehagene. Ullensaker vil kun motta rammeoverføring for barn tilhørende kommunen. Det er om lag 140 til 150 barn fra andre kommuner

som har plass i de ikke kommunale barnehagene, noe som koster ca 14-15 mill kroner pr år. Dette er kostnader som ikke fanges opp av delkostnadsnøkkelen for barnehage.

- i) Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Rett utskrift

Turi Kobbhaug
Formannskapssekretær

Sendt:

- Saksbehandler til videre forføyning
- Økonomi

Saksprotokoll i Hovedutvalg for overordnet planlegging - 28.06.2010

Behandling:

Repr. Eva Gullichsen (AP) erklærte seg inhabil. Representanten ble enstemmig erklært inhabil.

Av 11 representanter var 10 tilstede medregnet møtende vararepresentanter.

Repr. Tom Staahle (FrP) fremmet flg. forslag på vegne av Frp og H:

Kap. 6.4.1 Barnehager med særskilt høye driftskostnader

Ullensaker kommune er kritisk til en generell adgang for kommunene til å holde enkelte kommunale barnehager utenfor kostnadsberegningen, kun basert på høye driftskostnader. Dette vil kunne motvirke den ønskede likebehandlingen av private og kommunale barnehager.

Kommunen ser ikke av høringsnotatet at departementet har redegjort for hva som skal inkluderes i begrepet "særskilt høye driftskostnader". Hvis det kan konkretiseres i det enkelte tilfellet hva som gjør at den kommunale barnehagen har slike særskilte høye driftskostnader, som gjør den ikke er sammenlignbar med øvrige kommunale og private barnehager, kan det etter kommunens oppfatning legitimeres at den holdes utenfor beregningsgrunnlaget. Det legges til grunn at tilrettelegging for barn med spesielle behov dekkes fullt ut, utavhengig av om barnehagen er offentlig eller privat drevet.

Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier

Ullensaker kommune ser ikke behovet for å innføre reguleringer om uttak av verdier fra barnehagedrift. Det er opp til kommunen å fastsette vilkår for driftsstøtte, herunder bemanningsnormer utover lovens minstekrav og lønnsnivå hos de ansatte.

Ullensaker kommune ser ikke prinsipielle forskjeller mellom drift av barnehager og annen privat virksomhet som leverer tjenester som finansieres over offentlige budsjetter. Hvis en barnehageeier kan tilby tilfredsstillende kvalitet i tjenesten, definert av kommunen selv, bør ikke private barnehager reguleres forskjellig fra andre private selskaper. Ullensaker kommune ser negativt på en prosentvis maksgrense på tillatt utbytte. Situasjonen for de ulike private barnehagene vil variere over tid. Rigide reguleringer på utbyttemulighetene vil dermed kunne redusere den enkelte private barnehages mulighet til videreutvikling.

Ullensaker kommune deler ikke departementets vurdering, når det på side 29 i høringsnotatet heter; "Det er derfor viktig at man sikrer at de offentlige midlene ikke går til privat formuesoppbygging." Resonnementet fra departementet tilsier at kommunene må unngå å bruke private leverandører til enhver oppgave eller utbygning, fordi dette vil kunne medføre privat formuesoppbygging. Dette er ikke en tilnærming til bruk av private leverandører som kommunen kan slutte seg til.

Ullensaker kommune støtter på denne bakgrunn ikke forslaget til endring av § 14. Kommunen forutsetter at adgangen til å føre kontroll og kreve midler som er brukt i strid med kravene til bruk av offentlige tilskudd tilbake ikke er betinget av den foreslåtte endringen.

Ullensaker kommune er svært positiv til det mangfoldet private barnehager tilbyr. Kommunene frykter at store endringer i uttaksreglene vil redusere tilfanget av nye private barnehager, som også departementet peker på som en mulig utvikling på sikte hvis de skisserte reguleringene vedtas.

Ullensaker har i tillegg vesentlige merknader til følgende punkter:

- a) Vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett bør korrigeres i tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager, og ikke bare vesentlige merforbruk som departementet har foreslått. Dette for å fremme likebehandling og sikre realistiske tilskuddssatser.
- b) Modell 2 for kapitaltilskudd anbefales fordi den gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger.
- c) Ekstra kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som har ekstra høye kapitalkostnader, bør finansieres ved at det holdes tilbake midler av samlet kapitaltilskudd som dermed omfordelles til disse. Dette fordi kostnadsnøkkelen til barnehage ikke dekker dette forholdet.
- d) I tillegg til telling per 15. desember hvert år, anbefales det å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio september måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftninger av barn.
- e) De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Det forventes også at det vil medgå mer ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.
- f) Systemomleggingen vil ikke være budsjettøytral verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy.
- g) Kvinners yrkesdeltakelse vurderes som et bedre kriterium i delkostnadsnøkkelen enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / generelt utdanningsnivå. Yrkesdeltakelsen i Ullensaker er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tilliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.
- h) Rammeoverføringene fra staten må dekke de faktiske kostnadene som kommunen har til barn i de ikke kommunale barnehagene. Ullensaker vil kun motta rammeoverføring for barn tilhørende kommunen. Det er om lag 140 til 150 barn fra andre kommuner som har plass i de ikke kommunale barnehagene, noe som koster ca 14-15 mill kroner pr år. Dette er kostnader som ikke fanges opp av delkostnadsnøkkelen for barnehage.
- i) Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Repr. Øyvind Straume (AP) fremmet flg. forslag:

HOP mener sammenhengen i pkt. 1 og 2 er ulogiske, og ønsker ikke å slutte seg til hovedføringene i høringsnotatet fra departementet i saken.

HOP vil komme med følgende tilleggsforslag til pkt. k):

Det forutsettes at staten løser situasjonen vedrørende barn med barnehageplass fra andre kommuner, og utarbeider en modell for finansiering av dette, enten med statlige tilskudd eller med refusjonsordning fra de kommuner barna har bostedsadresse.

Repr. Ingunn Ulfsten (KrF) fremmet flg. forslag:

Som Frp og H sitt forslag, men avsnittet ”Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier” erstattes med ”Ullensaker kommune støtter departementets forslag til regulering av uttak av verdier i de ikke kommunale barnehagene”.

Votering: Det ble ikke stemt over rådmannens innstilling, pkt. 1.
Rådmannens innstilling pkt. 2 med repr. Straumes forslag fikk 3 stemmer og falt derved.
Repr. Staahles forslag med unntak av avsnittet ”Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier” ble vedtatt med 7 mot 3 stemmer
Repr. Staahles forslag, avsnittet ”Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier” ble vedtatt med 6 mot 4 stemmer .
Repr. Ingunn Ulfstens forslag vedr. endring av avsnittet ”Kap. 6.7 Forslag til ny § 14” fikk 1 stemme og falt derved.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur - 28.06.2010

Behandling:

Av 11 representanter var 10 tilstede.

Repr. Ketil Nordengen (H) og Ståle Lien Hansen (Frp) fremmet flg. forslag på vegne av Frp og H:

Kap. 6.4.1 Barnehager med særskilt høye driftskostnader

Ullensaker kommune er kritisk til en generell adgang for kommunene til å holde enkelte kommunale barnehager utenfor kostnadsberegningen, kun basert på høye driftskostnader. Dette vil kunne motvirke den ønskede likebehandlingen av private og kommunale barnehager. Kommunen ser ikke av høringsnotatet at departementet har redegjort for hva som skal inkluderes i begrepet ”særskilt høye driftskostnader”. Hvis det kan konkretiseres i det enkelte tilfellet hva som gjør at den kommunale barnehagen har slike særskilte høye driftskostnader, som gjør den ikke er sammenlignbar med øvrige kommunale og private barnehager, kan det etter kommunens oppfatning legitimeres at den holdes utenfor beregningsgrunnlaget. Det legges til grunn at tilrettelegging for barn med spesielle behov dekkes fullt ut, utavhengig av om barnehagen er offentlig eller privat drevet.

Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier

Ullensaker kommune ser ikke behovet for å innføre reguleringer om uttak av verdier fra barnehagedrift. Det er opp til kommunen å fastsette vilkår for driftsstøtte, herunder bemanningsnormer utover lovens minstekrav og lønnsnivå hos de ansatte.

Ullensaker kommune ser ikke prinsipielle forskjeller mellom drift av barnehager og annen privat virksomhet som leverer tjenester som finansieres over offentlige budsjetter. Hvis en barnehageeier kan tilby tilfredsstillende kvalitet i tjenesten, definert av kommunen selv, bør ikke private barnehager reguleres forskjellig fra andre private selskaper. Ullensaker kommune ser negativt på en prosentvis maksgrense på tillat utbytte. Situasjonen for de ulike private barnehagene vil variere over tid. Rigide reguleringer på utbyttmulighetene vil dermed kunne redusere den enkelte private barnehages mulighet til videreutvikling.

Ullensaker kommune deler ikke departementets vurdering, når det på side 29 i høringsnotatet heter; ” Det er derfor viktig at man sikrer at de offentlige midlene ikke går til privat formuesoppbygging.” Resonnementet fra departementet tilsier at kommunene må unngå å

bruke private leverandører til enhver oppgave eller utbygning, fordi dette vil kunne medføre privat formuesoppbygning. Dette er ikke en tilnærming til bruk av private leverandører som kommunen kan slutte seg til.

Ullensaker kommune støtter på denne bakgrunn ikke forslaget til endring av § 14. Kommunen forutsetter at adgangen til å føre kontroll og kreve midler som er brukt i strid med kravene til bruk av offentlige tilskudd tilbake ikke er betinget av den foreslåtte endringen.

Ullensaker kommune er svært positiv til det mangfoldet private barnehager tilbyr.

Kommunene frykter at store endringer i uttaksreglene vil redusere tilfanget av nye private barnehager, som også departementet peker på som en mulig utvikling på sikte hvis de skisserte reguleringene vedtas.

Ullensaker har i tillegg vesentlige merknader til følgende punkter:

- a) Vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett bør korrigeres i tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager, og ikke bare vesentlige merforbruk som departementet har foreslått. Dette for å fremme likebehandling og sikre realistiske tilskuddssatser.
- b) Modell 2 for kapitaltilskudd anbefales fordi den gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger.
- c) Ekstra kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som har ekstra høye kapitalkostnader, bør finansieres ved at det holdes tilbake midler av samlet kapitaltilskudd som dermed omfordes til disse. Dette fordi kostnadsnøkkelen til barnehage ikke dekker dette forholdet.
- d) I tillegg til telling per 15. desember hvert år, anbefales det å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio september måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftinger av barn.
- e) De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Det forventes også at det vil medgå mer ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.
- f) Systemomleggingen vil ikke være budsjettneutral verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy.
- g) Kvinners yrkesdeltakelse vurderes som et bedre kriterium i delkostnadsnøkkelen enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / generelt utdanningsnivå. Yrkesdeltakelsen i Ullensaker er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tiliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.
- h) Rammeoverføringene fra staten må dekke de faktiske kostnadene som kommunen har til barn i de ikke kommunale barnehagene. Ullensaker vil kun motta rammeoverføring for barn tilhørende kommunen. Det er om lag 140 til 150 barn fra andre kommuner som har plass i de ikke kommunale barnehagene, noe som koster ca 14-15 mill kroner pr år. Dette er kostnader som ikke fanges opp av delkostnadsnøkkelen for barnehage.

- i) Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Repr. Lena Lund (AP) fremmet flg. forslag om tillegg til rådmannens innstilling: HSBK mener sammenhengen i pkt. 1 og 2 er ulogiske, og ønsker ikke å slutte seg til hovedføringene i høringsnotatet fra departementet i saken.

HSBK vil komme med følgende tilleggsforslag til pkt. k):

Det forutsettes at staten løser situasjonen vedrørende barn med barnehageplass fra andre kommuner, og utarbeider en modell for finansiering av dette, enten med statlige tilskudd eller med refusjonsordning fra de kommuner barna har bostedsadresse.

Repr. Johan Jørstad (AP) fremmet flg. forslag:
Rådmannens innstilling minus pkt. 2a.

Votering: Repr. Jørstads forslag fikk 1 stemme og falt derved.
 Repr. Lena Lunds forslag fikk 4 stemmer og falt derved.
 Repr. Nordengen/Hansens forslag ble vedtatt med 5 stemmer mot 5 som ble avgitt for rådmannens innstilling. Avstemmingen ble avgjort ved leders dobbeltstemme.

Vedtak

Kap. 6.4.1 Barnehager med særskilt høye driftskostnader

Ullensaker kommune er kritisk til en generell adgang for kommunene til å holde enkelte kommunale barnehager utenfor kostnadsberegningen, kun basert på høye driftskostnader. Dette vil kunne motvirke den ønskede likebehandlingen av private og kommunale barnehager. Kommunen ser ikke av høringsnotatet at departementet har redegjort for hva som skal inkluderes i begrepet "særskilt høye driftskostnader". Hvis det kan konkretiseres i det enkelte tilfellet hva som gjør at den kommunale barnehagen har slike særskilte høye driftskostnader, som gjør den ikke er sammenlignbar med øvrige kommunale og private barnehager, kan det etter kommunens oppfatning legitimeres at den holdes utenfor beregningsgrunnlaget. Det legges til grunn at tilrettelegging for barn med spesielle behov dekkes fullt ut, utavhengig av om barnehagen er offentlig eller privat drevet.

Kap. 6.7 Forslag til ny § 14 – regulering av uttak av verdier

Ullensaker kommune ser ikke behovet for å innføre reguleringer om uttak av verdier fra barnehagedrift. Det er opp til kommunen å fastsette vilkår for driftsstøtte, herunder bemanningsnormer utover lovens minstekrav og lønnsnivå hos de ansatte.

Ullensaker kommune ser ikke prinsipielle forskjeller mellom drift av barnehager og annen privat virksomhet som leverer tjenester som finansieres over offentlige budsjetter. Hvis en barnehageeier kan tilby tilfredsstillende kvalitet i tjenesten, definert av kommunen selv, bør ikke private barnehager reguleres forskjellig fra andre private selskaper. Ullensaker kommune ser negativt på en prosentvis maksgrense på tillat utbytte. Situasjonen for de ulike private barnehagene vil variere over tid. Rigide reguleringer på utbyttmulighetene vil dermed kunne redusere den enkelte private barnehages mulighet til videreutvikling.

Ullensaker kommune deler ikke departementets vurdering, når det på side 29 i høringsnotatet heter; "Det er derfor viktig at man sikrer at de offentlige midlene ikke går til privat formuesoppbygging." Resonnementet fra departementet tilsier at kommunene må unngå å bruke private leverandører til enhver oppgave eller utbygning, fordi dette vil kunne medføre privat formuesoppbygging. Dette er ikke en tilnærming til bruk av private leverandører som kommunen kan slutte seg til.

Ullensaker kommune støtter på denne bakgrunn ikke forslaget til endring av § 14. Kommunen forutsetter at adgangen til å føre kontroll og kreve midler som er brukt i strid med kravene til bruk av offentlige tilskudd tilbake ikke er betinget av den foreslåtte endringen.

Ullensaker kommune er svært positiv til det mangfoldet private barnehager tilbyr.

Kommunene frykter at store endringer i uttaksreglene vil redusere tilfanget av nye private barnehager, som også departementet peker på som en mulig utvikling på sikte hvis de skisserte reguleringene vedtas.

Ullensaker har i tillegg vesentlige merknader til følgende punkter:

- a) Vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett bør korrigeres i tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager, og ikke bare vesentlige merforbruk som departementet har foreslått. Dette for å fremme likebehandling og sikre realistiske tilskuddssatser.
- b) Modell 2 for kapitaltilskudd anbefales fordi den gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger.
- c) Ekstra kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som har ekstra høye kapitalkostnader, bør finansieres ved at det holdes tilbake midler av samlet kapitaltilskudd som dermed omfordelles til disse. Dette fordi kostnadsnøkkelen til barnehage ikke dekker dette forholdet.
- d) I tillegg til telling per 15. desember hvert år, anbefales det å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio september måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftninger av barn.
- e) De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Det forventes også at det vil medgå mer ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.
- f) Systemomleggingen vil ikke være budsjettneuttral verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy.
- g) Kvinners yrkesdeltakelse vurderes som et bedre kriterium i delkostnadsnøkkelen enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / generelt utdanningsnivå. Yrkesdeltakelsen i Ullensaker er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tilliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.
- h) Rammeoverføringene fra staten må dekke de faktiske kostnadene som kommunen har til barn i de ikke kommunale barnehagene. Ullensaker vil kun motta rammeoverføring for barn tilhørende kommunen. Det er om lag 140 til 150 barn fra andre kommuner som har plass i de ikke kommunale barnehagene, noe som koster ca 14-15 mill kroner pr år. Dette er kostnader som ikke fanges opp av delkostnadsnøkkelen for barnehage.
- i) Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for overordnet planlegging - 21.06.2010

Behandling:

Av 11 representanter var 11 tilstede.

Repr. Harald Espelund (Frp) fremmet flg. forslag:
Saken utsettes til 28.06.10.

Votering: Repr. Espelunds utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes til 28.06.10.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for overordnet planlegging - 07.06.2010

Behandling:

Av 11 representanter var 11 tilstede.

Repr. Harald Espelund (Frp) fremmet flg. forslag:
Saken utsettes til HOP-møte 21.06.10.

Votering: Repr. Espelunds utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes til HOP-møte 21.06.10.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur - 02.06.2010

Behandling

Av 11 representanter var 10 tilstede medregnet møtende vararepresentant.

Repr. Ketil Nordengen (H) fremmet flg. forslag:
Saken utsettes til HSBK-møte 28.06.10.

Votering: Repr. Nordengens utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes til HSBK-møte 28.06.10.

RÅDMANNENS INNSTILLING

1. Ullensaker kommune slutter seg i hovedsak til forslaget til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor, og gir uttalelse til saken som foreslått i saksframlegget.
2. Ullensaker har likevel vesentlige merknader til følgende punkter:
 - a) Vesentlige *mer- og mindreforbruk* fra budsjett bør korrigeres i tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager, og ikke bare vesentlige *merforbruk* som departementet har foreslått. Dette for å fremme likebehandling og sikre realistiske tilskuddssatser.
 - b) Kommuner som kan dokumentere særskilt høye kostnader for sine barnehager bør kunne benytte gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet.
 - c) Påslaget til administrasjon på 4 % til dekning av administrative kostnader i de ikke-kommunale barnehagene bør evalueres etter to år.
 - d) Modell 2 for kapitaltilskudd anbefales fordi den gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger.
 - e) Ekstra kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som har ekstra høye kapitalkostnader, bør finansieres ved at det holdes tilbake midler av samlet kapitaltilskudd som dermed omfordelles til disse. Dette fordi kostnadsnøkkelen til barnehage ikke dekker dette forholdet.
 - f) I tillegg til telling per 15. desember hvert år, anbefales det å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio september måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftninger av barn.
 - g) Ullensaker kommune støtter departementets forslag til regulering av uttak av verdier i de ikke kommunale barnehagene.
 - h) De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Det forventes også at det vil medgå mer ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.
 - i) Systemomleggingen vil ikke være budsjettneutryl verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy.
 - j) Kvinners yrkesdeltakelse vurderes som et bedre kriterium i delkostnadsnøkkelen enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / generelt utdanningsnivå. Yrkesdeltakelsen i Ullensaker er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tiliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.
 - k) Rammeoverføringene fra staten må dekke de faktiske kostnadene som kommunen har til barn i de ikke kommunale barnehagene. Ullensaker vil kun motta rammeoverføring for barn tilhørende kommunen. Det er om lag 140 til 150 barn fra andre kommuner som har plass i de ikke kommunale barnehagene, noe som koster ca 14-15 mill kroner pr år. Dette er kostnader som ikke fanges opp av delkostnadsnøkkelen for barnehage.
 - l) Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Ullensaker, 27.05.2010

Arne Bruknapp
rådmann

Saksbehandler:	Eva M. Gullichsen / Anita L. Berger
Vedlegg:	1. Brev fra Kunnskapsdepartementet av 19.04.10 til høringsinstansene, vedlagt høringsnotat: "Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor."
(Tidligere utsendt)	2. Forslag til ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd (utgangspunkt i Barnehageloven ny § 14). 3. Forslag til ny § 14a i Barnehageloven vedrørende regulering av uttak av verdier, samt forslag til egen forskrift knyttet til denne.
Saksdokumenter:	1. Telemarksforskning: "Utgifter i barnehager". Forprosjekt til ny forskrift om likeverdig behandling av private barnehager. TF-rapport nr 265 – 2010. 2. Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) om lov om endringer i barnehageloven (finansiering av ikke-kommunale barnehager). 3. Innst. O. nr. 103 (2008-2009) - Innstillingen fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget. 4. Barnehageloven (lov om 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager). 5. Kommuneloven § 45.

SAKEN GJELDER

Saken gjelder Kunnskapsdepartementets høring av nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor (vedlegg 1). Ny ordning planlegges iverksatt fra 1. januar 2011. Forslaget omfatter:

- Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd (Bhg.loven ny § 14).
- Ny § 14a i Bhg.loven om krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager.
- Ny egen forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager (knyttet til ny § 14a).

Kunnskapsdepartementet ber om merknader til høringsnotatet innen 31. juli 2010.

VURDERINGER/DRØFTINGER

1. Bakgrunn

Bakgrunnen for saken er at regjeringen planlegger rammefinansiering av barnehagesektoren fra 1. januar 2011. Rammefinansiering er hovedfinansieringsmodellen for kommunesektoren, hvor rammetilskudd og utjevning av skatteinntekter fordeles til kommunene gjennom inntektssystemet (ansvar Kommunal- og regionaldepartementet). Det er statens mål at barnehagesektoren skal ses i sammenheng med andre kommunale tjenesteområder, og finansieres på samme måte.

Rammefinansiering vil innebære at kommunene får et helhetlig finansieringsansvar for barnehagene. Staten vil ikke ha direkte innflytelse på ressursbruken i barnehagene i den enkelte kommune, og statlig styring vil skje gjennom lov og forskrift. Frist for høringsuttalelse er satt til 31. juli 2010.

Kort om dagens finansieringsordning

I 2003 ble det inngått et forlik på Stortinget om barnehagepolitikken (barnehageforliket). Sentralt var innføring av maksimalpris på foreldrebetaling, en plikt til likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd, og økt barnehageutbygging med sikte på full dekning.

Fra 1. mai 2004 ble det innført en maksimalgrense på foreldrebetalingen og kommunene fikk en *forskriftsfestet plikt* til å behandle kommunale og ikke-kommunale barnehager likeverdig i fht. tildeling av offentlige tilskudd. Plikten innebærer at kommunen skal dekke kostnader i ikke-kommunale barnehager som ikke dekkes gjennom foreldrebetaling og andre offentlige tilskudd.

Fra 1. august 2005 ble det krav om at kommunens tilskudd må sørge for at den samlede offentlige finansieringen utgjør minst 85 pst. av det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd. Fra 1. august 2010 heves dette til minimum 88 pst.

2. Forslag til ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd

I høringen høsten 2007 av forslag til ny finansieringsordning for ikke-kommunale barnehager, hørte departementet to alternative finansieringsordninger: Lokalt utformede forskrifter eller statlig fastsatt sats. Høringsuttalelsene den gang viste at ingen av de foreslåtte alternativene samlet sett fikk særskilt stor eller entydig tilslutning. Departementet hadde i Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) foreslått at kommunene utarbeider *lokale forskrifter* for finansiering av ikke-kommunale barnehager. Med rammefinansiering og daværende budsjettnivå som forutsetninger, mente departementet at dette var den mest hensiktsmessige finansieringsmodellen.

Da Stortinget 16. juni 2009 vedtok forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager, foreslo regjeringen at ”dersom likeverdig behandling blir regulert i loven, bør det fastsettes en *nasjonal forskrift* som definerer likeverdig behandling”. Som følge av dette foreslo regjeringen en ny § 14 i barnehageloven. Familie- og kulturkomiteen la dette forslaget til grunn i sin innstilling til Odelstinget i Innst. O.nr. 103 (2008-2009).

Barnehageloven § 14, tredje ledd lyder: ”*Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.*” (Det vises til forslaget til ny forskrift i vedlegg 2.)

Ny beregningsmetode for tilskuddssatser

I gjeldende ordning blir siste års regnskap for drift i de kommunale barnehagene lagt til grunn ved beregning av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Departementet foreslår i den nye forskriften en finansieringsmodell der kommunen skal fastsette *separate tilskuddssatser* for drift og for kapital. I ny modell skal begge typer tilskuddssatser beregnes på bakgrunn av *kommunens budsjetterte kostnader* i egne barnehager det enkelte år.

For drift foreslås at det fastsettes *én sats for små barn* med heltidsplass og *én sats for store barn* med heltidsplass. Kommunen skal gi tilskudd til drift i godkjente ikke-kommunale barnehager ut fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunen fastsetter satsene separat for ordinær barnehage, familiebarnehage og åpen barnehage.

Departementet foreslår at kommunene skal ha anledning til å holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget.

Kommuner som ikke har egne tall for drift skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser som departementet fastsetter, og som beregnes på bakgrunn av landsdekkende kostnadsanalyser som oppdateres hvert år.

Ved budsjettøkning til ordinær drift av kommunale barnehager gjennom året, skal tilsvarende økning per barn med heltidsplass også gjelde for ikke-kommunale barnehager. Departementet påpeker samtidig viktigheten av å skjerme kommunene fra å måtte foreta nye beregninger av tilskuddsgrunnlaget for ofte. Departementet foreslår derfor at tilskuddet per heltidsplass til ikke-kommunale barnehager fastsettes *én gang per år*, i tillegg skal det foretas inntil *én etterjustering hvis kommunene gir tilleggsbevilgninger til egne barnehager*. Regelen gjelder tilleggsbevilgning til ordinær drift. (Kostnader til uforutsette hendelser i kommunale barnehager som for eksempel ulykker, vannlekkasje og brannskader, kan holdes utenfor.)

I et slikt system vil enkelte kommuner kunne velge å la egne barnehager overskride budsjettet i stedet for å gi tilleggsbevilgninger i løpet av året. For å sikre likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager foreslår departementet en regel om *at et vesentlig netto overforbruk i den ordinære driften av kommunale barnehager over minst tre år, skal korrigeres inn i tilskuddssatsene til de ikke-kommunale barnehagene i påfølgende år*.

Den enkelte ikke-kommunale barnehages tilskudd for kommende år utmåles på bakgrunn av antall barn i barnehagen og barnas alder og oppholdstid per 15. desember det foregående år (jf gjeldende årsmeldingstidspunkt). Utover dette kan kommunen selv bestemme antall telletidspunkter gjennom året for barn i barnehagene.

Driftstilskuddet vil utgjøre hovedtyngden av det totale offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager.

Rådmannens vurdering:

Etter rådmannens vurdering virker en ordning med tilskudd for drift til ikke-kommunale barnehager basert på én sats for små barn (1-2 år) og én sats for store barn (3-5 år) rimelig, og vil trolig bli enklere å forvalte for kommunen, samtidig som det vil gi større forutsigbarhet for ikke-kommunale barnehager. Rådmannen anbefaler at kommunen slutter seg til dette prinsippet for beregning og overføring av tilskudd for drift.

Tilskuddssatsene skal sikre likebehandling mellom alle barnehager samtidig som de skal sikre drift i de ikke kommunale barnehagene. Forskriften legger opp til å benytte budsjetterte kostnader i kommunale barnehager i stedet for regnskapet foregående år. Videre skal et vesentlig merforbruk over minst tre år i de kommunale barnehagene korrigeres i tilskuddssatsen til de ikke kommunale barnehagene. Et budsjett kan erfaringsvis påvirkes av en rekke forhold som kan gi vesentlige positive eller negative avvik. Forutsigbarhet vil være viktig for de ikke-kommunale barnehagene. Et system som kun korrigerer for vesentlige merforbruk vil kunne være et incitament for kommunene til forsiktig budsjettering, spesielt i de første årene før kommunene har tilfredsstillende budsjetteringsmodeller til formålet. Konsekvens av forsiktig budsjettering for de ikke-kommunale barnehagene vil være lave tilskudd de første årene, med en etterfølgende korrigerende. Dette fremmer neppe forutsigbarhet for driftstilskudd.

Rådmannen anbefaler på denne bakgrunn at kommunen ber departementet vurdere en modell som korrigerer for vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett. Begrepet *vesentlig* må defineres nærmere i forskriften. Det fremmer ikke likebehandling at alle kommunene skal ha en egen oppfatning av uttrykket.

Forskriften åpner for at kommuner som kan dokumentere særskilt høye kostnader for enkelte barnehager, kan holde disse utenfor tilskuddsberegningen. Enkelte kommuner kan ha så få barnehager og/eller så vidt små barnehager at driftskostnadene vil være særskilt høye, slik at tilskuddene til de ikke-kommunale barnehagene vil bli urettmessig høye. I slike tilfeller bør det åpnes for at kommunene kan benytte gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet.

Administrasjonstilskudd

Kunnskapsdepartementet sier at tilskuddssatsene for drift skal beregnes på bakgrunn av kommunens budsjetterte kostnader til drift i egne barnehager. Kommunen *skal* dessuten gi et påslag for *administrasjon* på 4 pst. av det beregnede tilskuddet for drift. Kommunens kostnader til myndighetsoppgaver skal ikke inngå i beregningen av påslaget for administrasjon. Påslaget er fastsatt på bakgrunn av en kostnadsanalyse utført av Telemarkforskning på oppdrag av departementet. Til sammenligning gis det i Sverige et påslag for administrasjon på 3 pst.

Per i dag er det stor variasjon i hvordan kommunene håndterer administrative kostnader i budsjett og regnskap. Generelt er det rimelig å anta at kostnader ved administrative oppgaver som er tillagt styrerrollen i den enkelte barnehage, vil framgå av budsjettet til de kommunale barnehagene, mens kostnader ved sektoruavhengig administrasjon (for eksempel regnskap og revisjon, lønn- og personaltjenester, IKT etc.) i større grad budsjetteres og regnskapsføres samlet for kommunen.

Rådmannens vurdering:

Departementet gir i høringsnotatet ingen begrunnelse for nivået på påslaget for administrasjon på 4 prosent av driftstilskuddet, men viser til en kostnadsanalyse utført av et forskningsmiljø. Påslaget skal dekke administrasjonskostnadene i de ikke-kommunale barnehagene. Disse kostnadene vil variere mellom aktørene i markedet slik som også administrasjonskostnadene i de ulike kommunene vil variere. Driftstilskuddet bør stimulere til mest mulig effektiv administrasjon. Rådmannen vil anbefale departementet at nivået for påslaget til administrasjon evalueres etter to år.

For kapital foreslås at det fastsettes *én sats per barn med heltidsplass*, uavhengig av barnas alder. Tilskuddet skal dekke avskrivnings- og rentekostnader. Som for drift foreslås det at *kommunen skal synliggjøre tilskuddssatsene for kapitalkostnader i tilknytning til kommunebudsjettet*. Kommunen skal fastsette separate satser for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Kommunen må videre kunne dokumentere at tilskuddet er basert på reelle kapitalkostnader i egne barnehager.

Departementet har vurdert to alternative modeller for fastsettelse av tilskudd for kapitalkostnader.

Modell 1 går ut på at alle kommuner som har egne barnehager skal fremskaffe tall på kapitalkostnader i kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager og tilbud i åpne barnehager.

Beregningen av gjennomsnittlige kapitalkostnader i kommunens egne barnehager danner grunnlag for beregning av kapitaltilskudd til ikke-kommunale barnehager. Modellen gir et kapitaltilskudd som er i tråd med definisjonen av likeverdig behandling, det vil si at tilskuddet er det samme som gjennomsnittlige kapitalkostnader i kommunens egne barnehager.

Bruk av kommunens kapitalkostnader kan være utfordrende fordi mange kommuner ikke har fullstendige avskrivnings- og renteberegninger spesielt for eldre bygg. Dersom dette skal være et reelt alternativ må mange kommuner få mer fullstendige tall på historiske investeringsutgifter for oppføring av barnehagebygg. Modellen krever dermed at kommuner som har eldre barnehager der investeringsutgiften ikke er kjent, må foreta en ny verdivurdering av barnehagene.

En del kommuner vil ha gode forutsetninger for å fastsette et tilskudd til ikke-kommunale barnehager for kapitalkostnader basert på reelle kapitalkostnader i egne barnehager. Dette kan være kommuner som bruker internhusleie eller kommuner der reelle kapitalkostnader basert på anskaffelseskost for egne barnehager framgår av budsjettet eller regnskapet. I disse kommunene bør det være uproblematisk å basere tilskuddet for kapitalkostnader i ikke-kommunale barnehager på gjennomsnittlige kapitalkostnader i egne barnehager.

Departementet foreslår at kommunene skal ha anledning til å holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget. Departementet forutsetter at *de samme barnehagene holdes utenfor beregningsgrunnlaget for både drifts- og kapitaltilskudd.*

Kommuner som gir ikke-kommunale barnehager et tilskudd for kapitalkostnader som er vesentlig lavere enn de nasjonale gjennomsnittssatsene, må kunne dokumentere at kapitalkostnadene i de kommunale barnehagene reelt sett er lavere enn gjennomsnittet for landet.

Modell 2 gir kommunen mulighet til å velge om den vil beregne kapitalkostnadene i egne barnehager eller benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader i ikke-kommunale barnehager.

En del kommuner kan ha vanskeligheter med å beregne kommunale tilskuddssatser for kapital. Departementet foreslår derfor at *kommunen gis frihet til å velge* om den vil fastsette kommunale tilskuddssatser eller benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader. Formålet med de nasjonale satsene er å hjelpe kommuner som ikke har egne kommunale barnehager og kommuner som finner det for krevende å foreta slike beregninger. Dette sikrer et system som kan benyttes av alle kommuner. Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller tilbud i åpne barnehager, skal basere tilskuddet på de nasjonale gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet. For øvrig tar departementet sikte på å gi ut en veileder høsten 2010 som blant annet vil gi nærmere retningslinjer for hvordan tilskudd for kapitalkostnader skal beregnes, herunder hvilken kalkylerente som skal benyttes.

Departementet vil sette ut et oppdrag til en *uavhengig aktør som skal komme fram til hvordan nasjonale tilskuddssatser for kapitalkostnader kan fastsettes*. Arbeidet er igangsatt gjennom et forprosjekt som er gjennomført av Telemarksforskning. Arbeidet vil danne grunnlag for å fastsette en nasjonal gjennomsnittssats for kapitalkostnader. Departementet tar sikte på at tallene skal være klare høsten 2010, slik at de kan benyttes i budsjetteringen i kommunene og skape forutsigbare rammevilkår for kommunene og de ikke-kommunale barnehagene.

Satsene som utarbeides, skal benyttes av kommunene som ikke fremskaffer tall på reelle kapitalkostnader i egne kommunale barnehager. Dette sikrer et system som kan benyttes av alle kommuner. Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på dette forslaget.

Departementet foreslår at kommunen kan gi ekstra tilskudd til enkeltbarnehager som har høye kapitalkostnader. En mulig alternativ modell, som enkelte kommuner benytter i dag, innebærer at kommunen gir et noe lavere kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene enn gjennomsnittsprinsippene skulle tilsi. Innsparingen benyttes i sin helhet til en pott ikke-kommunale barnehager kan søke om midler fra. Dermed vil barnehager med store kapitalkostnader få ekstratilskudd uten at kommunen må benytte midler utover det likeverdig behandling tilsier. Ulempen med ordningen er at nye barnehager som har lavt behov for reinvesteringer på kort sikt får større tilskudd enn eldre barnehager med stort behov for reinvesteringer på kort sikt. Departementet har derfor ikke gått videre med denne alternative modellen, men ønsker høringsinstansenes syn på denne vurderingen.

Kavet om å synliggjøre tilskuddssatsene både for drift og kapital i tilknytning til kommunenes årsbudsjett er oppfylt dersom satsene framgår av materialet som blir lagt ut til alminnelig ettersyn i henhold til lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 45 tredje ledd. Hvis tilskuddssatsene ikke framgår av materialet, må satsene gjøres kjent for barnehagene på annen måte samtidig som budsjettet legges ut til ettersyn.

Rådmannens vurdering:

For et stort antall kommuner vil det være ressurskrevende å framskaffe kvalitativt tilfredsstillende tall til et kapitaltilskudd, og rådmannen anbefaler at Ullensaker slutter seg til modell 2 som gir en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og gjennomføre egen beregninger. Dette vil være i tråd med forutsetningene i omleggingen om en enklere beregning av tilskudd til de ikke kommunale barnehagene.

I en kommune som Ullensaker med en stor andel ikke private barnehager som er etablert i en periode med høye tomte- og byggekostnader, vil kapitalkostnadene i flere av de ikke kommunale barnehagene mest sannsynlig være høyere enn både de kommunale kapitalkostnadene som skal ligge til grunn for tilskuddssatsen, og de gjennomsnittlige kapitalsatsene fra departementet. Både tomte- og rentekostnader er mest sannsynlig lavere for kommunale barnehager enn for flere av de ikke-kommunale barnehagene, dette fordi de kommunale barnehagene ligger på tomter som er anskaffet for lenge siden samt at kommunene generelt oppnår bedre rentebetingelser enn private aktører.

Departementet foreslår at kommunene *kan* gi ekstra tilskudd til enkeltbarnehager som har ekstra høye kapitalkostnader. Dette krever en definisjon av *ekstra høye kapitalkostnader*. Det bør ikke være opp til den enkelte kommune å vurdere nivået på dette. Likeledes vil et system hvor den enkelte kommune skal avgjøre om det skal gis ekstra kapitaltilskudd, ikke fremme likebehandling. Et ekstra kapitaltilskudd vil slik kostnadsnøkkelen for barnehager er utformet, ikke dekkes gjennom rammeoverføringene. Tilskuddet vil dermed måtte finansieres gjennom kommunens frie inntekter eller gjennom at det holdes tilbake midler til ekstraordinær fordeling fra kapitaltilskuddet. Sistnevnte er ikke videreført i forskriften men departementet har bedt om en uttalelse fra kommunene.

Rådmannen vil anbefale et system hvor det avsettes en viss prosent av kapitaltilskuddet til en pott som fordeles til enkeltbarnehager med *ekstra høye kapitalkostnader*. Dette vil favorisere barnehager som er etablert i de senere årene framfor eldre barnehager. De barnehagene som har eldre bygningsmasse og etter hvert har behov for å rehabilitere, vil kunne komme inn under ordningen på et senere tidspunkt.

Telletidspunkt

Departementet pålegger minst en telling av antall barn i barnehagen og barnas alder og oppholdstid, og har sagt at dette skal skje per 15. desember det foregående år (jf gjeldende årsmeldingstidspunkt). Utover dette kan kommunen selv bestemme antall telletidspunkter gjennom året for barn i barnehagene.

Rådmannens vurdering:

I dagens årsmeldingsrapportering telles barn i barnehage per 15. des. hvert år, og en videreføring av dette telletidspunktet synes greit. Et barnehageår følger imidlertid ikke kalenderåret, men går fra 1. august det ene året til 31. juli året etter. På denne bakgrunn anser rådmannen det hensiktsmessig også å ha en telling ca per medio september måned, etter at det har vært utskiftninger av barn og etter at hovedopptaket er avsluttet. Videre kan "planlagt åpning" av en ny barnehage eller en ny avdeling, evt nedleggelse, lettere bli fanget opp.

3. Barnehageloven ny § 14a - Uttak av verdier

Barnehageloven og tilhørende forskrifter har i dag ikke begrensninger i adgangen til uttak av verdier fra barnehagevirksomhet. Muligheten til reduksjon i det kommunale tilskuddet som følger av forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd § 4 er en avkortingsregel, og ikke en regulering av selve adgangen å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten.

I forslaget til ny § 14a i barnehageloven om krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager, med forslag til egen forskrift, foreslår departementet å innføre bestemmelser som sikrer at alle offentlige tilskudd og foreldrebetaling i barnehagen *kommer barna i barnehagen til gode*. Departementet foreslår følgende regler som begrenser adgangen til å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten:

- forbud mot uttak utover *rimelig* avkastning på investert kapital
- rett for kommunen til å kreve at barnehager der driften opphører, skal betale tilbake verdier akkumulert ved offentlige tilskudd eller foreldrebetaling
- transaksjoner mellom barnehage og *eier eller nærstående* skal foretas på markedsmessige vilkår

Departementet har vært kjent med at enkelte barnehageeiere tar ut store verdier fra barnehagedriften. Departementet ber eksplisitt om høringsinstansenes syn på behovet for regulering av uttak av verdier, samt forslag til regulering.

Forslaget innebærer *et forbud mot årlig uttak av overskudd utover en fastsatt maksimal avkastning på egenkapitalen*. Departementet foreslår at uttak av utbytte maksimalt kan utgjøre en avkastning på tilsvarende 10 års statsobligasjonsrente tillagt ett risikopåslag på 2 prosent. Videre foreslås det en regulering av uttak av verdier ved salg og opphør av virksomheten. Dette for å sikre at verdier som er bygget opp av offentlige midler og foreldrebetaling, ikke realiseres på et senere tidspunkt. For å sikre at overskudd fra virksomheten ikke tas ut på annen måte, stilles det krav om skriftlig dokumentasjon fra barnehageeier for transaksjoner mellom nærstående. Kommunen får rett til å føre kontroll med de ikke kommunale barnehagene samt å kreve tilbakebetaling av offentlige tilskudd og foreldrebetaling som er brukt i strid med barnehageloven og forskriften.

Lønns- og arbeidsvilkår reguleres ikke på nasjonalt nivå. Kommunen kan imidlertid sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd. Dersom kommunen setter vilkår, må den sørge for at det er rom for dette innenfor barnehagens samlede inntekter, og må det i tillegg være saklig sammenheng mellom tilskuddet som tilbys

og de vilkårene som stilles. Kommunen kan ikke pålegge ikke-kommunale barnehager plikter for å oppnå noe mer eller noe helt annet enn det som er formålet med tilskuddet. Kommunen kan for eksempel ikke pålegge plikter som går utover det som gjelder for kommunens egne barnehager.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen anbefaler å støtte departementets forslag til regulering av uttak av verdier i de ikke kommunale barnehagene. Kommunene gis kontrollmuligheter, og det påhviler barnehageeier å ha dokumentasjon tilgjengelig for kontroll. Maksimalt uttak av utbytte tilsvarende 10 års statsobligasjonsrente tillagt 2 prosent synes etter rådmannens vurdering rimelig. Videre er prinsippet om kjøp og salg mellom nærstående etter markedsverdi, et anerkjent prinsipp. Opplegget krever at kommunene har tilfredsstillende kompetanse og ressurser til å gjennomføre kontrollen. Forslaget om regulering av uttak av verdier er i tråd med prinsippet om at midlene skal komme barna til gode.

Eier av ikke-kommunal barnehage kan påklage vedtak om kommunalt tilskudd til Fylkesmannen. Forvaltningslovens regler gjelder. Fylkesmannen har rett til innsyn i de dokumenter som anses påkrevd, herunder økonomiske opplysninger som er relevante ved behandling av klager etter forskriften. Et eksempel er kommunens dokumentasjon av beregningen av tilskuddssatsene.

4. Overgangsordninger

Inntil likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager er fullt innfasert i statsbudsjettet, må forskriften inneholde overgangsregler. Departementet foreslår følgende overgangsregler:

- Ikke-kommunale barnehager skal gis det beste av enten minimumssatsen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller videreføring av samme andel av det gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager som året før (nåværende statstilskudd og kommunalt tilskudd). Fra 1. august 2010 økes minimumssatsen fra 85 til 88 pst. av hva tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.
- Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd slik at den offentlige finansieringen av en ikke-kommunal barnehage overstiger det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.
- Nyetablerte barnehager som er godkjent av kommunen, gis tilskudd etter kostnadsdekningsprinsippet det første året, men ikke lavere enn minimumssatsen. Året etter gis barnehagen det beste av enten minimumssatsen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller videreføring av samme andel av det gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager som året før.

Kommunene kan holde kommunale barnehager med *særskilt høye kostnader* til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget også i overgangsperioden. Forslaget til overgangsregler medfører at kommunen slipper å beregne kostnadene i hver enkelt ikke-kommunal barnehage og sikrer at alle ikke-kommunale barnehager likebehandles ved endringer fra ett år til et annet. Det gir også kommunene insentiv til kostnadseffektiv drift.

En konsekvens av forslaget er at ikke-kommunale barnehager som i dag mottar tilskudd etter kostnadsdekningsprinsippet vil kunne få lavere tilskudd dersom kommunen reduserer kostnadene i egne barnehager fra ett år til det neste. På den annen side vil sterk kostnadsøkning i de kommunale barnehagene fra ett år til det neste gi ikke-kommunale barnehager som i dag får tilskudd etter kostnadsdekningsprinsippet, høyere tilskudd.

Departementet mener at hensynet til forenkling bør veie tungt, og at ulempene ved overgangsreglene ikke er uforholdsmessig store.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ingen innvendinger mot overgangsreglene slik disse er skissert, men vil presisere at kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Systemomlegging

Departementet vurderer den nye finansieringsmodellen som budsjettøytral samlet sett, men innrømmer at det kan oppstå fordelingseffekter mellom de enkelte barnehagene ved overgang til ny finansieringsmodell. Etter departementets mening er det ikke mulig å unngå fordelingsmessige endringer mellom barnehagene når ordningen legges om og forenkles. *Det er imidlertid et tungtveiende hensyn for departementet å få til et enklere og bedre system enn det som gjelder i dag.* Dette tatt i betraktning bør, etter departementets vurdering, disse relativt små effektene av omleggingen godtas.

Rådmannens vurdering:

Selv om det totalt sett er en budsjettøytral omlegging, vil den ikke være budsjettøytral verken for Ullensaker kommune eller de ikke kommunale barnehagene i kommunen. Som rådmannen har påpekt spesielt under kapitaltilskudd, vil de private aktørene i Ullensaker som har etablert barnehager i de senere årene sannsynligvis ikke få full kostnadsdekning gjennom kapitaltilskuddet. Innføring av regler for uttak av utbytte burde kun påvirke økonomisk gevinst ved salg/oppør av virksomheten. Rådmannen har ikke kunnskap om hvordan dette vil påvirke barnehagedriften for de private aktørene i kommunen.

Ressursbruk i kommunene

Departementet framholder at forskriften vil innebære en forenkling for både kommunenes og barnehagenes administrasjon, siden likeverdig behandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager nå skal følge enklere prinsipper. Særlig gjelder dette fordi man i hovedsak ikke skal bruke regnskapene til ikke-kommunale barnehager i den nye ordningen. Etter departementets vurdering vil dette frigjøre administrative ressurser i kommunene og barnehagene.

Rådmannens vurdering:

De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Dette spesielt i en overgangsfase i fht at det kreves en del manuelle beregninger, oppbygging av budsjetteringsmodeller, dokumentasjon, utarbeidelse av rutiner og kontrollopplegg. Rådmannen forventer også at det vil medgå ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.

Forholdet til EØS-avtalen

EØS-avtalen har regler som regulerer adgangen til å gi offentlig støtte til næringsvirksomhet. Formålet med reglene er blant annet å sikre fri konkurranse mellom bedriftene og en effektiv ressursbruk, jf. omtalen av reglene i Ot.prp. nr.57 (2007-2008). Departementet vurderer at ordningen, slik den presenteres i vedlagte høringsnotat, vil være i tråd med reglene om offentlig støtte. Ved endringer eller justeringer i ordningen kan det være behov for ny vurdering.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ikke vurdert dette forholdet i saksframstillingen.

6. Kommuneprp. 2011 – forslag til ny kostnadsnøkkel barn 1–5 år

Dagens øremerkede tilskudd til barnehager utgjør om lag 26,3 mrd. kroner i 2010. Endelig beløp som skal innlemmes i rammetilskuddet presenteres i statsbudsjettet for 2011.

Forslag til delkostnadsnøkkel for barnehage i Kommuneprp. 2011

Kriterium	Vekt
Barn 3 – 5 år	0,5286
Barn 1 – 2 år uten kontantstøtte	0,3572
Utdanningsnivå	0,1142
SUM	1,0000

Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager i Kommuneproposisjonen 2011 er ifølge departementet basert på den modellen som best beskriver barnehagesektoren per i dag. Departementet foreslår en delkostnadsnøkkel for barnehager som er basert på den modellen som forklarer mest av variasjonen i utgiftene til barnehage, og at dette er en modell med kriteriene innbyggere 1–5 år, antall barn 1–2 år uten kontantstøtte og utdanningsnivået i befolkningen.

I en delkostnadsnøkkel med kontantstøtte som kriterium foreslås antall barn 1–2 år uten kontantstøtte som et alderskriterium (dette for at disse ikke skal telles to ganger). Videre er antall barn 3–5 år tatt inn som ett kriterium. Utdanningsnivå er spesifisert som antall innbyggere over 16 år med universitets- og høyskoleutdanning, mens antall barn med kontantstøtte er barn med full eller delvis kontantstøtte. Utdanningsnivå er vektet inn i kostnadsnøkkel basert på analysene av faktiske utgifter i 2008. Den resterende vektingen er fordelt mellom de to aldersgruppene ut fra hvor stor andel av aldersgruppen 1–5 år de utgjør.

Delkostnadsnøkkel for barnehage dekker barn tilhørende Ullensaker kommune. Kommunen er ut fra sin geografiske beliggenhet som vertskommune for hovedflyplassen på Gardermoen, og med stor næringsutvikling i tilknytning til dette, en kommune med stor innpendling hvert døgn (i størrelsesorden ca 8-10.000 inn-/utpendlinger per døgn). Dette medfører at kommunen i perioder har hatt ca 140-150 barn fra andre kommuner med barnehageplass i Ullensaker. Ettersom dekningsgraden for barnehager blir bedre også i omkringliggende kommuner, vil muligens etterspørselen etter plass i Ullensaker avta noe, men det forventes at det fortsatt vil et stort antall barn fra andre kommuner som har barnehageplass i Ullensaker. Hittil har tilskuddet til finansiering av disse plassene utgjort i gjennomsnitt ca 0,1 mill kroner per heltidsplass, dvs ca 14-15 mill kroner årlig. Innenfor dagens finansieringsordning mottar kommunen tilskudd som videresendes barnehagene for dekning av deres kostnader, uavhengig av om barna bor innenfor eller utenfor kommunen, mens det i ny ordning ikke legges opp til kompensasjon til kommunen for barn fra andre kommuner.

Rådmannens vurdering:

Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy. Bruken av kontantstøtte er relativ lav. Utdanningsnivå i befolkningen over 16 år på Romerike ligger lavere enn i sammenlignbare regioner med høy vekst, eller gjennomsnittet for landet. Yrkesdeltakelsen er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tiliggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå.

Etter rådmannens vurdering ville særlig *kvinnens yrkesdeltakelse* være et bedre og riktigere kriterium brukt i denne sammenheng enn barn 1-2 år uten kontantstøtte / utdanningsnivå i befolkningen.

KS har i tilknytning til konsultasjonsordningen med staten framlagt beregninger som viser at barnehagesektoren er underfinansiert i størrelsesorden 1,5-1,9 mrd. kroner. Med rammefinansiering vil kommunen få statlige overføringer ut fra vektingen i kostnadsnøkkelen for barn 1-5 år (jf oversikt nedenfor). Rådmannen vil anbefale at staten vurderer en modell for kompensasjon til kommuner med høy andel barn i barnehager fra andre kommuner. Totalrammen til finansiering av barnehager forutsettes videreført på et nivå som sikrer tjenestene i den enkelte kommune også i et rammefinansiert opplegg.

KONKLUSJON

Ullensaker kommune slutter seg i hovedsak til forslaget til nytt finansieringssystem for ikke kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Ullensaker har likevel følgende vesentlige kommentarer/innspill til forslaget:

Tilskudd for drift:

- Tilskuddssatsene skal sikre likebehandling mellom alle barnehager samtidig som de skal sikre drift i de ikke-kommunale barnehagene. Forskriften legger opp til å benytte budsjetterte kostnader i kommunale barnehager i stedet for regnskapet foregående år. Videre skal et vesentlig merforbruk over minst tre år i de kommunale barnehagene korrigeres i tilskuddssatsen til de ikke kommunale barnehagene. Et budsjett kan erfaringsvis påvirkes av en rekke forhold som kan gi vesentlige positive eller negative avvik. Forutsigbarhet vil være viktig for de ikke kommunale barnehagene. Et system som kun korrigerer for vesentlige merforbruk vil kunne være et incitament for kommunene til forsiktig budsjettering, spesielt i de første årene før kommunene har tilfredsstillende budsjetteringsmodeller til formålet. Konsekvens av forsiktig budsjettering for de ikke-kommunale barnehagene vil være lave tilskudd de første årene, med en etterfølgende korrigering. Dette fremmer neppe forutsigbarhet for driftstilskudd. Ullensaker kommune anbefaler på denne bakgrunn at departementet vurderer en modell som korrigerer for vesentlige mer- og mindreforbruk fra budsjett. Begrepet vesentlig må defineres nærmere i forskriften. Det fremmer ikke likebehandling at alle kommunene skal ha en egen oppfatning av uttrykket.

Valgmulighet til å benytte nasjonale gjennomsnittssater for drift:

- Forskriften åpner for at kommuner som kan dokumentere særskilt høye kostnader for enkelte barnehager, kan holde disse utenfor tilskuddsberegningen. Enkelte kommuner kan ha så få barnehager og/eller så vidt små barnehager at driftskostnadene vil være særskilt høye og dermed vil tilskuddene til de ikke-kommunale barnehagene bli urettmessig høye. I slike tilfeller bør det åpnes for at kommunene kan benytte gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet

Administrasjonskostnader:

- Departementet gir i høringsnotatet ingen begrunnelse for valgt nivå på påslaget for administrasjon på 4 prosent av driftstilskuddet, men viser til en kostnadsanalyse utført av et forskningsmiljø. Påslaget skal dekke administrasjonskostnadene i de ikke-kommunale barnehagene. Disse kostnadene vil variere mellom aktørene i markedet slik som også administrasjonskostnadene i de ulike kommunene vil variere. Driftstilskuddet bør stimulere til mest mulig effektiv administrasjon. Rådmannen vil anbefale departementet at nivået for påslaget til administrasjon evalueres etter to år.

Tilskudd for kapital:

- For et stort antall kommuner vil det være ressurskrevende å framskaffe kvalitativt tilfredsstillende tall til et kapitaltilskudd. Dette vil spesielt gjelde de kommunene som må foreta en verdivurdering av barnehagene fordi investeringsverdien ikke er kjent. Ullensaker kommune anbefaler modell 2 som gir kommunene en valgfrihet mellom å benytte gjennomsnittsberegninger fastsatt av departementet og å gjennomføre egne beregninger. Dette vil være i tråd med forutsetningene i omleggingen om en enklere beregning av tilskudd til de ikke kommunale barnehagene. I en vekstkommune som Ullensaker med en stor andel private barnehager som er etablert i en periode med høye tomte- og byggekostnader, vil kapitalkostnadene i flere av de ikke-kommunale barnehagene mest sannsynlig være høyere enn både de kommunale kapitalkostnadene som skal ligge til grunn for tilskuddssatsen, og de gjennomsnittlige kapitalsatsene fra departementet. Både tomtekostnader og rentekostnader er mest sannsynlig lavere for kommunale barnehager enn for flere av de ikke kommunale barnehager.

Departementet foreslår at kommunene *kan* gi ekstra tilskudd til enkeltbarnehager som har *ekstra høye kapitalkostnader*. Dette krever en definisjon av *ekstra høye kapitalkostnader*. Det bør ikke være opp til den enkelte kommune å vurdere nivået på dette. Likeledes vil et system hvor den enkelte kommune skal avgjøre om det skal gis ekstra kapitaltilskudd, ikke fremme likebehandling. Et ekstra kapitaltilskudd vil slik kostnadsnøkkel for barnehage er utformet, ikke dekkes gjennom rammeoverføringene. Tilskuddet vil dermed måtte finansieres gjennom kommunens frie inntekter eller gjennom at det holdes tilbake midler til ekstraordinær fordeling fra kapitaltilskuddet. Sistnevnte er ikke videreført i forskriften men departementet har bedt om en uttalelse fra kommunene. Ullensaker anbefaler et system hvor det avsettes en viss prosent av kapitaltilskuddet til en pott som fordeles til enkeltbarnehager med *ekstra høye kapitalkostnader*. Dette vil favorisere barnehager som er etablert i de senere årene framfor eldre barnehager. De barnehagene som har eldre bygningsmasse og etter hvert har behov for å rehabilitere, vil kunne komme inn under ordningen på et senere tidspunkt.

Telletidspunkt:

- Nytt barnehageår går fra 1. august det ene året til 31. juli året etter. I tillegg til telling per 15. des. hvert år, anbefaler Ullensaker å ha minst en telling til per år. Rett tidspunkt anslås å være ca medio sept. måned, etter at hovedopptaket er avsluttet og etter at det har vært utskiftninger av barn.

Uttak av verdier:

- Ullensaker kommune støtter departementets forslag til regulering av uttak av verdier i de ikke kommunale barnehagene. Kommunene gis kontrollmuligheter, og det påhviler barnehageeier å ha dokumentasjon tilgjengelig for kontroll. Maksimalt uttak av utbytte tilsvarende 10 års statsobligasjonsrente tillagt 2 prosent synes etter kommunens vurdering rimelig. Videre er prinsippet om kjøp og salg mellom nærstående etter markedsverdi, et anerkjent prinsipp. Opplegget krever at kommunene har tilfredsstillende kompetanse og ressurser til å gjennomføre kontrollen. Forslaget om regulering av uttak av verdier er i tråd med prinsippet om at midlene skal komme barna til gode.

Systemomlegging:

- Selv om det totalt sett er en budsjettneutryl omlegging, vil den ikke være budsjettneutryl verken for Ullensaker kommune eller de ikke-kommunale barnehagene i kommunen. Som kommunen har påpekt spesielt under kapitaltilskudd, vil de private

aktørene i Ullensaker som har etablert barnehager i de senere årene, sannsynligvis ikke få kostnadsdekning gjennom kapitaltilskuddet. Innføring av regler for uttak av utbytte burde kun påvirke økonomisk gevinst ved salg/opphevelse av virksomheten. Kommunen har ikke kunnskap om hvordan dette vil påvirke barnehagedriften for de private aktørene i kommunen.

Administrativ konsekvens for kommunen:

- De administrative kostnadene for Ullensaker kommune forventes å øke som følge av forslaget til omlegging. Dette spesielt i en overgangsfase i fht at det kreves en del manuelle beregninger, oppbygging av budsjetteringsmodeller, dokumentasjon, utarbeidelse av rutiner og kontrollopplegg. Rådmannen forventer også at det vil medgå ressurser til klagebehandling fordi de private aktørene i kommunen sannsynligvis kommer uheldig ut av omleggingen.

Delkostnadsnøkkel for barnehager:

- Forslaget til delkostnadsnøkkel for barnehager er av departementet beregnet å gi negativt utslag for Ullensaker. Dette anses alvorlig og urimelig, da kommunen er i stor vekst, og etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen er svært høy. Bruken av kontantstøtte er relativ lav. Utdanningsnivå i befolkningen over 16 år på Romerike ligger lavere enn i sammenlignbare regioner med høy vekst, eller gjennomsnittet for landet. Yrkesdeltakelsen er høy, og det er mange tusen arbeidsplasser tilknyttet flyplassen og tilleggende næringer, som ikke krever kompetanse på høyskole- eller universitetsnivå. Etter kommunens vurdering ville særlig *kvinnens yrkesdeltakelse* vært et bedre og riktigere kriterium brukt i denne sammenheng enn utdanningsnivå i befolkningen / barn 1-2 år uten kontantstøtte.

Barn med bosted i andre kommuner:

- Delkostnadsnøkkel for barnehager dekker barn tilhørende Ullensaker kommune. Kommunen er ut fra sin geografiske beliggenhet som vertskommune for hovedflyplassen på Gardermoen, og med stor næringsutvikling i tilknytning til dette, en kommune med stor innpendling hvert døgn (i størrelsesorden ca 8-10.000 inn-/utpendlinger per døgn). Dette medfører at kommunen i perioder har hatt ca 140-150 barn fra andre kommuner med barnehageplass i Ullensaker. Ettersom dekningsgraden for barnehager blir bedre også i omkringliggende kommuner, vil muligens etterspørselen etter plass i Ullensaker avta noe, men det forventes at det fortsatt vil være et stort antall barn fra andre kommuner som har barnehageplass i Ullensaker. Hittil har tilskuddet til finansiering av disse plassene utgjort i gjennomsnitt ca 0,1 mill kroner per heltidsplass, dvs ca 14-15 mill kroner årlig. Innenfor dagens finansieringsordning mottar kommunen tilskudd som videresendes barnehagene for dekning av deres kostnader, uavhengig av om barna bor innenfor eller utenfor kommunen, mens det i ny ordning ikke legges opp til kompensasjon til kommunen for barn fra andre kommuner. KS har i tilknytning til konsultasjonsordningen med staten framlagt beregninger som viser at barnehagesektoren er underfinansiert i størrelsesorden 1,5-1,9 mrd kroner. Med rammefinansiering vil kommunen få statlige overføringer ut fra vektingen i kostnadsnøkkel for barn 1-5 år (jf oversikt nedenfor). Rådmannen vil anbefale at departementet vurderer en modell for kompensasjon til kommuner med høy andel barn i barnehager fra andre kommuner. Totalrammen til finansiering av barnehager forutsettes videreført på et nivå som sikrer tjenestene i den enkelte kommune også i et rammefinansiert opplegg.

Overgangsordning

- Kommunene må gis rimelig tid til å gjennomføre omleggingen. Forskrift, retningslinjer og veileder må foreligge tidlig høsten 2010.

Melding om vedtak sendes:

- Saksbehandler for videre forføyning.
- Økonomi